

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра лісівництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор ННІ ЛіСПГ
проф. Роман ВАСИЛИШИН
03.06.2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри лісівництва
протокол №22 від 28.05.2024 р.
Завідувач кафедри, доц.
 Наталія ПУЗРІНА

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Лісове господарство»
Гарант ОП
 доц. Олександр БАЛА

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ПОПУЛЯЦІЯМИ ДИКИХ ТВАРИН»**

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 205 «Лісове господарство»

Освітня програма «Лісове господарство»

Навчально-науковий інститут лісового і садово-паркового господарства

Розробники: асистент, доктор філософії Гуржій Р.В., к. с.-г. н., доц. Білоус В.М.

Київ – 2024

Опис навчальної дисципліни «Управління популяціями диких тварин»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній рівень		
Освітній ступінь	<i>магістр</i>	
Спеціальність	<i>205-лісове господарство</i>	
Освітня програма	<i>магістр</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5,0	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1 (2024-2025)	
Семестр	2	
Лекційні заняття	30	
Практичні, семінарські заняття	20	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	100	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	5	
самостійної роботи студента	4	

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у оволодінні методами вивчення, сталого управління та збереження мисливських ресурсів, ознайомлення зі світовими тенденціями розвитку та впровадження прогресивного досвіду ведення мисливського господарства.

Завдання навчальної дисципліни: оволодіння студентами теоретичних положень та практичних навичок, законодавчих та інших нормативно-правових актів з охорони мисливських угідь та збереження мисливської фауни,

управління популяціями лісових звірів та охороні й раціонального використання мисливської фауни.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК)

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі лісового та мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення;
- СК4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

Програмні результати навчання (РН):

- РН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень;
- РН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень;
- РН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності;
- РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів;
- РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології;
- РН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов;
- РН 11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства;

- РН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для

– денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	пр.	інд.	с.р.		л	пр.	інд.	с.р.
Змістовий модуль 1.										
Тема 1. Мисливське господарство України : проблеми та перспективи розвитку.	14	2	2	-	10					
Тема 2. Біологічні, екологічні та етологічні особливості основних представників мисливської фауни	26	4	2	-	20					
Тема 3. Мисливські угіддя. Біотехнічні заходи.	18	4	4	-	10					
Тема 4. Інвентаризація мисливських ресурсів.	16	4	2	-	10					
Разом за змістовим модулем 2	64	14	10	-	50					
Змістовий модуль 2.										
Тема 5. Поняття про популяцію та структурну організацію екосистем.	16	4	2	-	10					
Тема 6. Структура популяцій.	18	4	2	-	10					
Тема 7. Динаміка популяцій.	18	4	4	-	10					
Тема 8. Управління популяціями копитних тварин у мисливському господарстві.	26	4	2	-	20					
Разом за змістовим модулем 2	76	16	10	-	50					
Усього годин	150	30	20	-	100					

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1.			
1.	Мисливське господарство України : проблеми та перспективи розвитку.	2	
2.	Біологічні, екологічні та етологічні особливості основних представників мисливської фауни.	2	
3.	Мисливські угіддя. Біотехнічні заходи.	4	
4.	Інвентаризація мисливських ресурсів.	2	
Змістовий модуль 2.			
5.	Поняття про популяцію та структурну організацію екосистем.	2	
6.	Структура популяцій.	2	
7.	Динаміка популяцій.	4	
8.	Управління популяціями копитних тварин у мисливському господарстві.	2	
Всього		20	

4. Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Мисливське господарство України : проблеми та перспективи розвитку.	10	
2.	Біологічні, екологічні та етологічні особливості основних представників мисливської фауни.	20	
3.	Мисливські угіддя. Біотехнічні заходи.	10	
4.	Інвентаризація мисливських ресурсів.	10	
5.	Поняття про популяцію та структурну організацію екосистем.	10	
6.	Структура популяцій.	10	
7.	Динаміка популяцій.	10	
8.	Управління популяціями копитних тварин у мисливському господарстві.	20	
Всього:		100	

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист практичних робіт.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=4209>;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикум;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;
- програма навчальної практики навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Авраменко Н.Л., Цимбалюк С.Я. Екологія. URL: http://bookbrains.com/book_121.html.
2. Гайченко В.А. Екологія тварин: Навчальний посібник. Херсон: Олді-плюс, Київ: Ліра-К, 2012.– 232 с.
3. Гандзюра В.П. Екологія К., 2002. 85 с.
4. Делеган І.В. Перспективи розвитку мисливського господарства в Закарпатті. Практичні рекомендації щодо розвитку мисливського господарства при запровадженні багатофункціонального, наближеного до природи ведення лісового господарства. Івано-Франківськ: Фоліант, 2007. 158 с.
5. Корж О. П. Етологія тварин: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 236 с.
6. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
7. Український сервер мисливця URL: <http://www.uahunter.com.ua>.